

Psal se počátek ledna 1990, nový prezident nového Československa byl ve svém úřadu sotva pár dní. Jak řekla Marta Kubišová v novoročním rozhlasovém vysílání: „Je to zázrak...“

Víchr smýčel hradním nádvořím, spěchali jsme kamsi s Michaelem Žantovským. Rozvíjel jeden ze svých plánů. Jestli prý víme o tom, že za druhé světové války, když to bylo pro národ nejvíc zapotřebí, pořádal americký prezident F. D. Roosevelt pravidelné hovory s posluchači. „U krbu?“ uvažovali jsme o tehdejší umístění a snad i názvu. Připadal nám pro pana Havla nadnesený... Trvalo ještě pár týdnů, než se logicky vytříbil československý projekt roku 1990: každotýdenní „Hovory v Lánech“, vysílané vždy v neděli po obědě, když lidé mají nejspíš čas i chuť zamyslet se nad myšlenkami, o něž se s nimi dělí hlava státu.

Tato gramofonová deska nabízí výběr z úvah, které prezident Václav Havel svěřil našemu mikrofonu. (Do letních prázdnin u něj byl kolega Nutz, pak já.) Mapujeme vývoj od prvních Hovorů v Lánech s datem 11. 3. 1990 až do těch, které se uskutečnily při prvním výročí listopadové revoluce. Vývoj, který prezident mnohdy porozhodně předvídal... Hovory se mu staly prostředkem, jak rozmlouvat s lidmi: „Rozhodl jsem se dělat méně tiskovek, než zpočátku“, uvedl v září. „Zatímco při nich přišly dotazy na všechno možné ze všech stran, v rámci Hovorů se mohu lépe soustředit a v klidu souvisleji probrat jednotlivá témata“.

JV

V době počátků „Hovorů v Lánech“ a prvních prezidentských cest po republice mě udeřil do očí jev dosud nevidaný: podél silnice jsem leckde spatřil mužské, kteří stáli s čepicí nebo s kloboukem v ruce. Pocta hlavě státu, prezidentské zástavě, vrchnímu veliteli – všechno to bylo obsaženo v přirozeném gestu; ale vytušil jsem v lidech (věřím, že právem) navíc přesvědčení, že konečně je v čele této země muž, s jehož ideály a životními zásadami se lze ztotožnit.

„Hovory v Lánech“ jsou, myslím, touto drobnou zkušeností poznamenány.

Rozhovory s nekonvenčním člověkem, který se rád směje, má dar velkorysosti, ovládá vězeňskou hantýrku stejně dobře jako dnes bonton diplomatických salónů, mnoho zná a ještě více tuší, samozřejmě svádějí k prostoděkosti, k tzv. otázkám na tělo a k efektním novinářským špicům. Asi by se příliš nestalo; prezident Havel umí oplácet vtípně, břitce, inteligentně. Ale cosi mi říká, že existuje práh, za nějž ani v demokratickém systému by ostrý jazýček neměl mít přístup. Na zámečku v Lánech, stejně jako v Buckinghamském paláci nebo v Bílém domě.

Za svou nenovinářskou loajální zdrženlivost očekávám však nemalou odměnu: moudré a otevřené slovo. Tuším, že tato nikdy nevyslovená pravidla byla s porozuměním přijata.

ON

Výběr z 32 dílů Hovorů v Lánech, ohraničený daty 11. 3. 1990 (první vysílání tohoto pořadu) a 18. 11. 1990 (vysílání u příležitosti prvního výročí listopadové revoluce), připravili Ota Nutz, Jiří Vejvoda a Michael Žantovský. Snímky převzaty z archivu Čsl. rozhlasu, Praha.

Na desce jsou použity hudební ukázky z následujících koncertů a vystoupení: 1) pro Chartu '77; 2) Pražského jara 1990; 3) 28. října 1990; 4) 17. listopadu 1990.

Ukázky z tvorby B. Martinů, B. Smetany, J. Ježka, P. Ebena, P. Skoumala a J. Vodňanského, J. Hutky, J. Nohavici, skupin Půlnoc (Hlavsa-Jakoubek) a MCH Band (M. Chadima) + ukázka z am. tradicionálu. Hrají a zpívají: R. Firkušný, Česká filharmonie řízená R. Kubelíkem a J. Bělohlávkem, Orchestr osvob. divadla řízený J. Srnkou, T. Scott a Tradicional Jazz Studio Praha, P. Eben, P. Skoumal a J. Vodňanský, J. Hutka, J. Nohavica, skupiny Půlnoc a MCH Band + Spirituál kvintet.

Snímky převzaty z archivu Čsl. rozhlasu, Praha.

multiSONIC

SUPRALONG
31 0058 -1 911

Vydala firma Multisonic,
Hlavní 352, 252 43 Průhonice

Nahráno a smícháno: ve studiu W, listopad 1990
Zvukový mistr: Karel Nedorost
Technická spolupráce: Jana Fišerová
Photos © Tomki Němec 1990
Cover design © Aleš Svoboda 1990
Sleeve-note © Ota Nutz a Jiří Vejvoda 1990

Děkujeme všem z Kanceláře prezidenta republiky a Čsl. rozhlasu Praha, kteří svou každotýdenní práci umožňují vznik Hovorů v Lánech.